

ПРЕССЪОБЩЕНИЕ

23 октомври 2018 г.

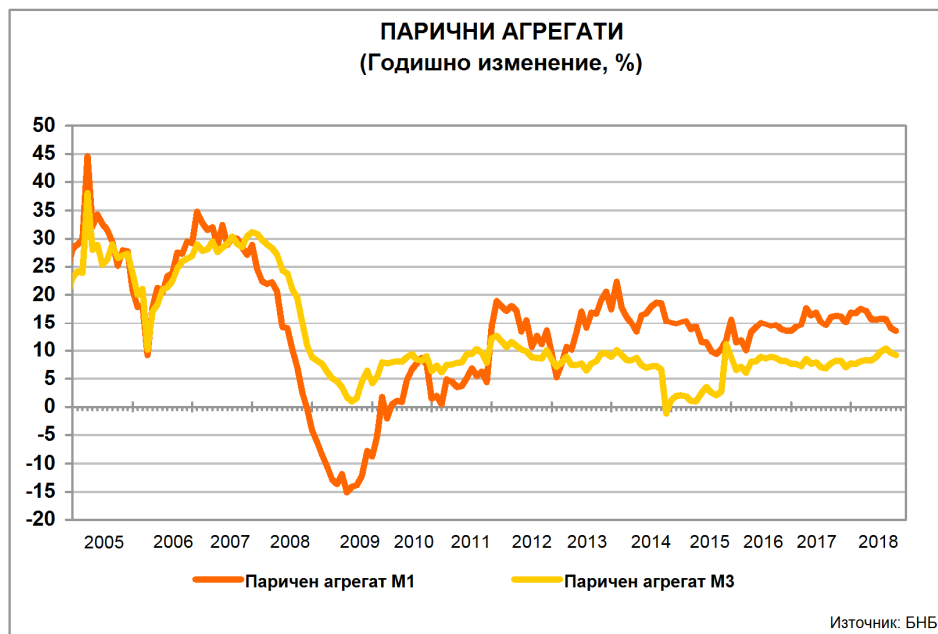
12:00 ч.

ПАРИЧНИ, ДЕПОЗИТНИ И КРЕДИТНИ ПОКАЗАТЕЛИ¹

Септември 2018 г.

През септември 2018 г. *широките пари* (паричния агрегат $M3^2$) се увеличават на годишна база с 9.2% при годишно нарастване от 9.5% през август 2018 година. В края на септември 2018 г. *широките пари* са 91.611 млрд. лв. (88.7% от БВП³) при 91.432 млрд. лв. към август 2018 г. (88.6% от БВП). Най-бързоликвидният им компонент – паричният агрегат $M1^4$, се увеличава през септември 2018 г. с 13.5% на годишна база (14% годишен ръст през август 2018 година).

Графика 1

¹ Предварителни данни. Пълният комплект от таблици за паричната статистика, както и методологическите бележки, се намират на интернет страницата на БНБ в раздел *Статистика/ Парична и лихвена статистика/ Парична статистика*. На база на постъпила допълнителна информация от отчетни единици е извършена ревизия на данните за периода юни 2018 г. – август 2018 година. Наличието на ревизии е указано в обяснителните бележки към съответните таблици с данни.

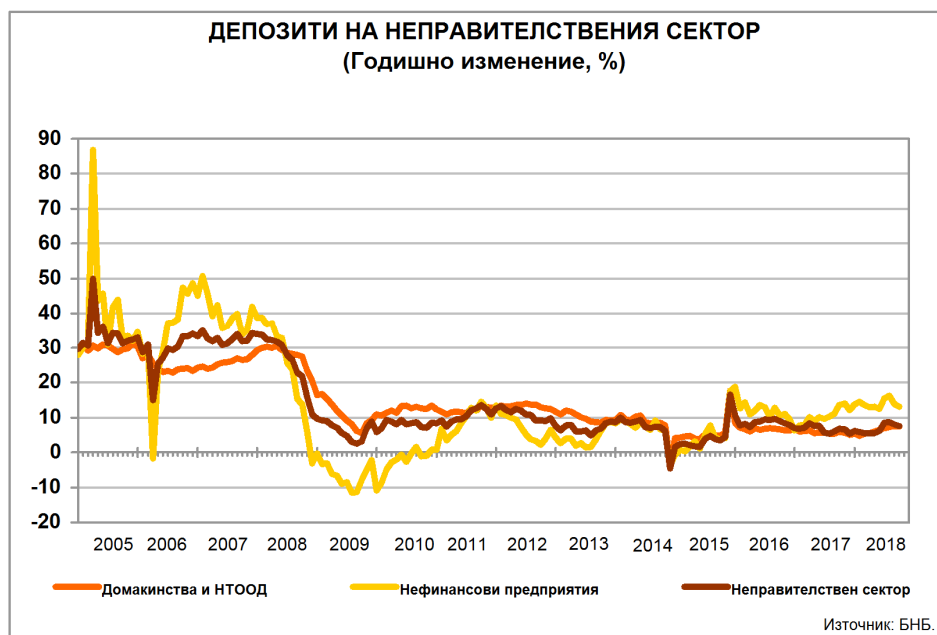
² Паричният агрегат $M3$ включва паричен агрегат $M1$, депозити с договорен матуритет до 2 г., депозити, договорени за ползване след предизвестие до 3 месеца, и търгуеми инструменти (издадени дългови ценни книжа до 2 години, акции/дялове на фондовете на паричния пазар и репо-сделки).

³ При БВП за 2018 г. в размер на 103.252 млрд. лв. (прогнозни данни на БНБ).

⁴ Паричният агрегат $M1$ включва най-бързоликвидните инструменти, използвани за разплащане (пари извън Парично-финансови институции и овърнайт-депозити в левове и чуждестранна валута).

В края на септември 2018 г. депозитите⁵ на неправителствения сектор⁶ са 76.325 млрд. лв. (73.9% от БВП), като годишното им увеличение е 7.7% (8% годишно повишение през август 2018 година). Депозитите на *Нефинансови предприятия* са 23.853 млрд. лв. (23.1% от БВП) в края на септември 2018 година. В сравнение със същия месец на 2017 г. те се увеличават с 13% (13.8% годишно повишение през август 2018 година). Депозитите на *финансовите предприятия* намаляват с 21.7% на годишна база през септември 2018 година (22.5% годишно понижение през август 2018 г.) и в края на месеца достигат 2.655 млрд. лв. (2.6% от БВП). Депозитите на *Домакинства и НТООД* са 49.817 млрд. лв. (48.2% от БВП) в края на септември 2018 година. Те се увеличават със 7.3% спрямо същия месец на 2017 г. (7.6% годишно нарастване през август 2018 година).

Графика 2

Нетните вътрешни активи са 55.188 млрд. лв. в края на септември 2018 година. Те се увеличават със 7.8% спрямо същия месец на 2017 г. (8.4% годишно повишение през август 2018 година). В края на месеца основният им компонент – *вътрешният кредит*, възлиза на 56.129 млрд. лв. и нараства спрямо септември 2017 г. със 7.2% (8.1% годишно увеличение през август 2018 година). През септември 2018 г. вземанията от неправителствения сектор⁷ се увеличават със 7.9%, достигайки 58.253 млрд. лв. (8.2% годишно увеличение през август 2018 година).

В края на септември 2018 г. кредитите за неправителствения сектор са 56.705 млрд. лв. (54.9% от БВП) при 56.496 млрд. лв. към август 2018 г. (54.7% от БВП). През септември 2018 г. те се увеличават на годишна база със 7.4% (7.6% годишно повишение през август 2018 година). Изменението в размера на кредитите за неправителствения сектор е повлияно и от нетните продажби на кредити от *Други парично-финансови институции (Други ПФИ)*, чиито обем за последните дванадесет месеца е 97.9 млн. лева. На годишна база

⁵ В *Други парично-финансови институции* (кредитните институции и фондовете на паричния пазар). В съответствие с изискванията за статистическа отчетност на ЕЦБ в тях се включват и кредити основно под формата на подчинен срочен дълг.

⁶ Неправителственият сектор обхваща сектор *Нефинансови предприятия*, финансови предприятия (сектори *Други финансови посредници*, с изключение на *застрахователни дружества и пенсионни фондове*, *Финансови предприятия*, ангажирани със *спомогателни финансови дейности*, и *Застрахователни дружества и пенсионни фондове*) и сектор *Домакинства и НТООД (Нетърговски организации, обслужващи домакинствата)*.

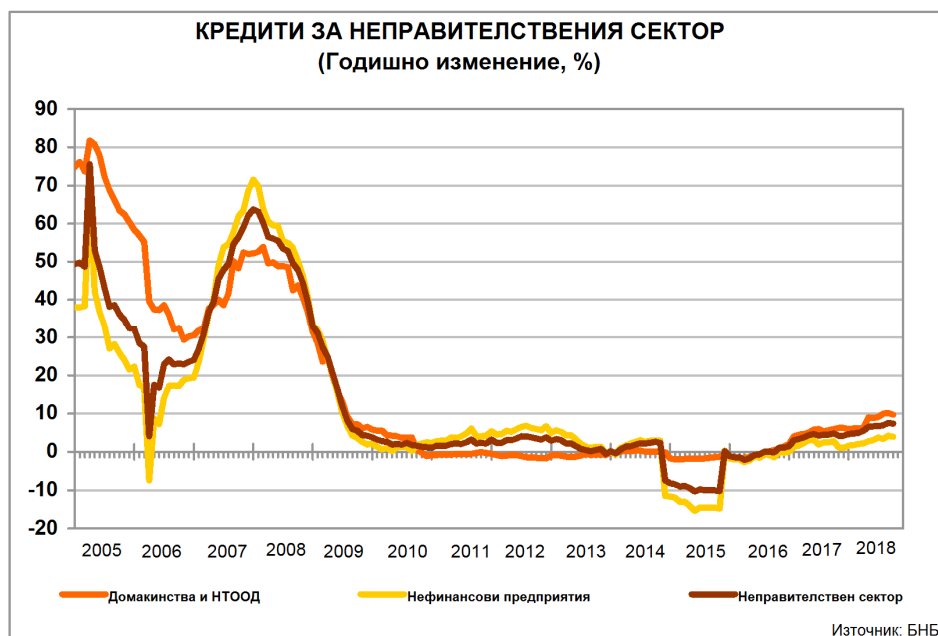
⁷ Вземанията от неправителствения сектор по инструменти включват кредити, репо-сделки, ценни книжа, различни от акции, и акции и други капиталови инструменти.

продадените кредити⁸ от *Други ПФИ* са 124.8 млн. лв. (в т. ч. 25.5 млн. лв. през септември 2018 година), а обратно изкупените кредити – 26.9 млн. лв. (през септември 2018 г. няма обратно изкупени кредити).

Кредитите за *Нефинансови предприятия* нарастват с 4% на годишна база през септември 2018 г. (4.2% годишно повишение през август 2018 г.) и в края на месеца достигат 32.550 млрд. лв. (31.5% от БВП). Кредитите за *Домакинства и НТООД* са 21.417 млрд. лв. (20.7% от БВП) в края на септември 2018 година. Спрямо същия месец на 2017 г. те се увеличават с 9.7% (10.2% годишно повишение през август 2018 година). В края на септември 2018 г. *жилищните кредити* са 10.227 млрд. лв. и нарастват на годишна база с 9.9% (9.6% годишно увеличение през август 2018 година). *Потребителските кредити* възлизат на 8.934 млрд. лв. и се увеличават с 15.4% спрямо септември 2017 г. (15.4% годишно повишение през август 2018 година). На годишна база *другите кредити*⁹ намаляват с 16.9% (10.4% годишно понижение през август 2018 г.), като достигат 911.5 млн. лева.

Кредитите, предоставени на финансови предприятия, са 2.738 млрд. лв. (2.7% от БВП) в края на септември 2018 година. В сравнение със септември 2017 г. те се увеличават с 37.2% (35% годишно повишение през август 2018 година).

Графика 3

⁸ Включват се всички кредити, които са прехвърлени на трети лица и са изключени от балансите на парично-финансовите институции. Задбалансово отчитаните позиции не попадат в обхвата на паричната статистика.

⁹ В показател *други кредити* се включват и средствата, отпуснати на сдруженията на собствениците по *Национална програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради*.

В съответствие с изискванията за статистическа отчетност на ЕЦБ¹⁰ БНБ събира информация за всички балансови показатели на ПФИ, включително информация за кредитите, които са реструктурирани¹¹ или са необслужвани¹². Предоставяната от банките информация за тези кредити е агрегирана поради това, че за целите на паричната и на лихвената статистика не се събират детайлни данни за кредитите по срокове на просрочие.

В съответствие с международната практика отчитането за паричната статистика се различава от това за надзорни цели, включително при отчитането на кредитите, които са реструктурирани или са необслужвани. Подробна информация относно отчетните правила за целите на паричната статистика се съдържа в методологическите бележки към данните.

Нетните чуждестранни активи са 55.606 млрд. лв. в края на отчетния месец при 55.159 млрд. лв. в края на август 2018 година, като нарастват с 6.5% в сравнение със септември 2017 г. (6.4% годишно повишение през август 2018 година). През септември 2018 г. чуждестранните активи се увеличават с 6.5% (6.3% годишен ръст през август 2018 г.), като достигат 65.343 млрд. лева. Чуждестранните пасиви са 9.737 млрд. лв. и на годишна база нарастват с 6.3% (6% годишно повишение през август 2018 година).

¹⁰ Регламент (ЕО) №1017/2013 на Европейската централна банка от 24 септември 2013 г. относно консолидирания баланс на сектор "Парично-финансови институции" (ЕЦБ/2013/33) и Регламент (ЕО) №1072/2013 на Европейската централна банка от 24 септември 2013 г. относно статистика за лихвените проценти, прилагани от парично-финансовите институции по депозити и кредити на домакинства и нефинансови предприятия (ЕЦБ/2013/34).

¹¹ Реструктурирани кредити са тези, които са определени като реструктурирани експозиции съгласно Регламент за изпълнение (ЕС) № 680/2014 на Комисията от 16 април 2014 година за определяне, в съответствие с Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета, на техническите стандарти за изпълнение по отношение на предоставянето на информация от институциите на надзорните органи.

¹² Необслужвани са кредитите, които отговарят на поне едно от условията по член 178 от Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционните посредници и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012.

ПАРИЧНИ, ДЕПОЗИТНИ И КРЕДИТНИ ПОКАЗАТЕЛИ¹

(Годишно изменение, %)

	2015	2016	2017	Август 2018	Септември 2018	
					Салдо (млн. лева)	Годишно изменение (%)
КОМПОНЕНТИ НА МЗ						
ПАРИ МЗ (=1+2+3)	8.8	7.6	7.7	9.5	91,611	9.2
1. ПАРИ М1 (=1.1.+1.2.)	15.6	13.5	16.9	14.0	51,876	13.5
1.1. Пари извън ПФИ	11.9	12.2	10.9	11.3	15,232	11.3
1.2. Овърнайт депозити	17.4	14.2	19.6	15.1	36,643	14.5
2. М2 - М1 (Квазипари = 2.1.+2.2.)	3.0	2.0	-1.9	4.4	39,735	4.1
2.1. Депозити с договорен матуритет до 2 г.	2.6	0.9	-1.9	5.0	28,479	4.6
2.2. Депозити, договорени за ползване след предизвестие до 3 месеца	3.8	4.7	-2.0	2.9	11,256	2.9
3. М3 - М2(=3.1.)	2.0	30.9	-21.6	-99.3	1	-99.3
3.1. Търгуеми инструменти (издадени дългови ЦК до 2 години + акции/дялове на ФПП + репо-делки)	2.0	30.9	-21.6	-99.3	1	-99.3
ИЗТОЧНИЦИ НА МЗ						
1. НЕТНИ ЧУЖДЕСТРАННИ АКТИВИ (=1.1.-1.2.)	16.2	22.3	4.0	6.4	55,606	6.5
1.1. Чуждестранни активи	5.7	17.5	2.7	6.3	65,343	6.5
1.2. Чуждестранни пасиви	-23.5	-2.5	-3.9	6.0	9,737	6.3
2. НЕТНИ ВЪТРЕШНИ АКТИВИ (=2.1.+2.2.)	2.3	-3.6	8.0	8.4	55,188	7.8
2.1. ВЪТРЕШЕН КРЕДИТ (=2.1.1.+2.1.2.)	2.2	-4.2	6.7	8.1	56,129	7.2
2.1.1. Вземания от сектор <i>Държавно управление</i> ²	455.3	-129.8	149.4	-11.1	-2,124	-31.0
2.1.2. Вземания от неправителствения сектор ³	-1.6	1.8	4.5	8.2	58,253	7.9
2.2. ДРУГИ ПОЗИЦИИ⁴	1.0	23.4	46.9	5.9	-941	20.8
ДЕПОЗИТИ⁵ И КРЕДИТИ НА НЕПРАВИТЕЛСТВЕНИЯ СЕКТОР						
ДЕПОЗИТИ⁵ (=1+2+3)	10.6	7.0	6.2	8.0	76,325	7.7
1. Нефинансови предприятия	18.7	6.3	13.8	13.8	23,853	13.0
2. Финансови предприятия	-3.8	18.1	-26.9	-22.5	2,655	-21.7
3. Домакинства и НТООД	8.5	6.6	5.4	7.6	49,817	7.3
КРЕДИТИ (=1+2+3)						
1. Нефинансови предприятия	-1.7	0.1	1.6	4.2	32,550	4.0
2. Финансови предприятия⁶	19.4	27.1	51.8	35.0	2,738	37.2
3. Домакинства и НТООД (=3.1.+3.2.+3.3.+3.4.)	-1.3	2.0	6.0	10.2	21,417	9.7
3.1. Овърдрафт	-3.1	-8.7	-5.3	-0.2	1,345	-2.0
3.2. Жилищни кредити	-1.2	1.8	7.4	9.6	10,227	9.9
3.3. Потребителски кредити	-0.1	0.7	5.8	15.4	8,934	15.4
3.4. Други кредити	-10.0	40.1	11.2	-10.4	911	-16.9

Данните са към края на отчетния период и не са сезонно изгладени. Съгласно изискванията на Регламент (ЕС) № 2423/2001 на ЕЦБ от 22 ноември 2001 г. относно консолидирания баланс на сектор *Парично-финансови институции* (ЕСВ/2001/13) начислените лихви не са включени в инструментите (депозити, кредити, ценни книжа, различни от акции и др.) и балансите на банките не са консолидирани с тези на клоновете им в чужбина.

¹ Данните са предварителни. На база на постъпила допълнителна информация от отчетни единици е извършена ревизия на данните за периода юни 2018 г. - август 2018 година. Наличието на ревизии е указано в обяснителните бележки към съответните таблици с данни.

² Вземанията от сектор *Държавно управление* включват нетните вземания от *Централно държавно управление* и вземанията от *Местно държавно управление* и *Социалноосигурителните фондове*. Отрицателните стойности показват превишение на задълженията спрямо вземанията на *Парично-финансовите институции* към сектор *Държавно управление*.

³ Вземанията от неправителствения сектор включват вземанията от сектор *Нефинансови предприятия*, финансови предприятия (сектори *Други финансови посредници*, с изключение на *застрахователни дружества* и *пенсионни фондове*, *Финансови предприятия*, *ангажирани със спомагателни финансови дейности*, и *Застрахователни дружества* и *пенсионни фондове*), както и вземанията от сектор *Домакинства и НТООД* (*Нетърговски организации, обслужващи домакинствата*).

⁴ Включва следните позиции: *Други активи и пасиви* (нето), *Дълготрайни активи* и *Отношения между Парично-финансови институции* (нето).

⁵ В *Други парично-финансови институции* (кредитните институции и фондовете на паричния пазар). В съответствие с изискванията за статистическа отчетност на ЕЦБ в тях се включват и кредити основно под формата на подчинен срочен дълг.

⁶ Включват се предоставени кредити и маржин депозити.

ПАРИЧНИ ПОКАЗАТЕЛИ¹

(Принос на компонентите им към годишното изменение, %)

	2015	2016	2017	Август 2018	Септември 2018
КОМПОНЕНТИ НА МЗ					
ПАРИ МЗ (=1+2+3)	8.8	7.6	7.7	9.5	9.2
1. ПАРИ М1 (=1.1.+1.2.)	7.1	6.6	8.7	7.6	7.4
1.1. Пари извън ПФИ	1.8	1.9	1.7	1.9	1.8
1.2. Овърнайт депозити	5.4	4.7	6.9	5.8	5.5
2. М2 - М1 (Квазипари = 2.1.+2.2.)	1.6	1.0	-0.9	2.0	1.9
2.1. Депозити с договорен матуритет до 2 г.	1.0	0.3	-0.6	1.6	1.5
2.2. Депозити, договорени за ползване след предизвестие до 3 месеца	0.6	0.7	-0.3	0.4	0.4
3. М3 - М2(=3.1.)	0.0	0.0	0.0	-0.1	-0.1
3.1. Търгуеми инструменти (издадени дългови ЦК до 2 години + акции/дялове на ФПП + репо-сделки)	0.0	0.0	0.0	-0.1	-0.1
ОСНОВНИ ИЗТОЧНИЦИ НА МЗ					
1. НЕТНИ ЧУЖДЕСТРАННИ АКТИВИ (=1.1.-1.2.)	16.2	22.3	4.0	6.4	6.5
1.1. Чуждестранни активи	7.7	21.7	3.3	7.4	7.6
1.2. Чуждестранни пасиви	-8.5	-0.6	-0.7	1.1	1.1
2. ВЪТРЕШЕН КРЕДИТ (=2.1.+2.2.)	2.2	-4.2	6.7	8.1	7.2
2.1. Вземания от сектор <i>Държавно управление</i> ²	3.8	-5.9	2.1	-0.3	-1.0
2.2. Вземания от неправителствения сектор ³	-1.6	1.7	4.6	8.4	8.1
в т. ч. Кредити (=а+б+в)	-1.1	1.4	4.7	7.6	7.4
а) Нефинансови предприятия	-1.0	0.1	1.0	2.5	2.4
б) Финансови предприятия ⁴	0.4	0.6	1.5	1.3	1.4
в) Домакинства и НТООД	-0.5	0.7	2.2	3.8	3.6

Данните са към края на отчетния период и не са сезонно изгладени. Съгласно изискванията на Регламент (ЕС) № 2423/2001 на ЕЦБ от 22 ноември 2001 г. относно консолидирания баланс на сектор *Парично-финансови институции* (ЕСВ/2001/13) начислените лихви не са включени в инструментите (депозити, кредити, ценни книжа, различни от акции и др.) и балансите на банките не са консолидирани с тези на клоновете им в чужбина.

¹ Данните са предварителни. На база на постъпила допълнителна информация от отчетни единици е извършена ревизия на данните за периода юни 2018 г. - август 2018 година. Наличието на ревизии е указано в обяснителните бележки към съответните таблици с данни.

² Вземанията от сектор *Държавно управление* включват нетните вземания от *Централно държавно управление* и вземанията от *Местно държавно управление* и *Социалноосигурителните фондове*.

³ Вземанията от неправителствения сектор включват вземанията от сектор *Нефинансови предприятия*, финансови предприятия (сектори *Други финансови посредници*, с изключение на *застрахователни дружества* и *пенсионни фондове*, *Финансови предприятия*, *ангажирани със спомагателни финансови дейности*, и *Застрахователни дружества* и *пенсионни фондове*), както и вземанията от сектор *Домакинства и НТООД* (*Нетърговски организации*, *обслужващи домакинствата*).

⁴ Включват се предоставени кредити и маржин депозити.